

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 558/23
12.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Весне Целетовић Цуцић, председника већа, Александре Лековић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиоца малолетног АА из ..., чији је законски заступник мајка ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Драган Крајновић, адвокат из Београда, Господар Јованова 42а, против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Бранко Јовановић, адвокат из Београда, Краља Милана 29, ради утврђивања очинства, одлучујући о жалбама тужилаца и туженог изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду П2 64/21 од 25.04.2023. године, у седници већа одржаној 12.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П2 64/21 од 25.04.2023. године у ставу другом и четвртном изреке и у овом делу жалба туженог **ОДБИЈА СЕ**, као неоснована.

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду П2 64/21 од 25.04.2023. године у ставу петом, шестом и десетом изреке и предмет **ВРАЋА** истом суду у овом делу на поновно суђење.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење садржано у ставу седмом изреке пресуде Вишег суда у Београду П2 64/21 од 25.04.2023. године тако што се **ОДРЕЂУЈЕ ПРИВРЕМЕНА МЕРА** па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ВВ да на име свог доприноса за издржавање малолетног тужиоца АА плаћа месечно износ од 40.000,00 динара и то на рачун законског заступника малолетног тужиоца, мајке ББ, број рачуна: ... који се води код SBER BANK a.d. Београд почев од 25.04.2023. године па убудуће док за то постоје услови сваког 01. до 05. у месецу за текући месец са законском затезном каматом почев од дана доспелости сваког месечног износа па до исплате, а **ОДБИЈА** као неоснован захтев да на име доприноса за издржавање малолетног тужиоца тужени плаћа још 20.000,00 динара.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П2 64/21 од 25.04.2023. године ставом првим изреке дозвољено је објективно преиначење тужбе учињено поднеском од 13.09.2021. године.

Ставом другим изреке, утврђено је да је тужени ВВ биолошки отац малолетног АА рођеног ...2021. године, уписаног у матичну књигу рођених која се води за матично подручје ... под текућим бројем ... за 2021. годину, тако што је тужени ВВ дужан да призна и трпи да се на основу ове пресуде у матичној књизи рођених за матично подручје Савски венац под текућим бр. ... за 2021. годину упише као отац малолетног тужиоца АА .

Ставом трећим изреке, поверен је малолетни АА рођен ...2021. године мајци ББ на самостално вршење родитељског права.

Ставом четвртим изреке, уређени су лични односи малолетног тужиоца и туженог тако што ће се одвијати према међусобном договору родитеља, а у најбољем интересу детета.

Ставом петим изреке, обавезан је тужени да на име свог доприноса за издржавање малолетног тужиоца плаћа месечно износ од 90.000,00 динара и то на рачун законског заступника малолетног тужиоца мајке ББ почев од дана подношења тужбе 28.05.2021. године, док за то постоје законски услови, сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, са законском затезном каматом почев од дана доспелости сваког месечног износа па до исплате, с тим што је дужан да остале неисплаћене рате издржавања плати у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се обавезе тужени да им на име свог доприноса за издржавање малолетног тужиоца у периоду од његовог рођења ...2021. године до 28.05.2021. године као дана подношења тужбе исплати износ од 370.000,00 динара тужиљи ББ као законском заступнику малолетног АА на текући рачун наведен у изреци пресуде са каматом почев од 04.03.2021. године до коначне исплате, као неоснован.

Ставом седмим изреке, одређена је привремена мера и обавезан тужени да на име свог доприноса за издржавање малолетног тужиоца плаћа месечно износ од 60.000,00 динара на рачун законског заступника малолетног тужиоца мајке ББ почев од 25.04.2023. године па убудуће док за то постоје услови.

Ставом осмим изреке, констатовано је да привремена мера остаје на снази до правноснажног окончања поступка.

Ставом деветим изреке, констатовано је да евентуално изјављена жалба против решења о привременој мери не задржава извршење.

Ставом десетим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима на име трошкова поступка исплати износ од 365.750,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Против наведене пресуде парничне странке су благовремено изјавиле жалбе и то тужиоци побијајући исту у ставу шестом изреке и ставу десетом изреке како произилази из навода жалбе из свих законом предвиђених разлога, а тужени побијајући исту у ставу другом, четвртом, петом, седмом, осмом, деветом и десетом изреке из свих законом предвиђених разлога.

Апелациони суд у Београду испитао је побијану пресуду у границама овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11 са изменама и допунама) у вези члана 202 Породичног закона и оценио да су жалбе парничних странака делимично основане.

Према утврђеном чињеничном стању тужила ББ и тужени ВВ били су у емотивној вези почев од краја 2018. године до новембра 2020. године у току које везе је зачет малолетни тужилац АА рођен ...2021. године. За време трајања њихове емотивне везе, тужила је била у браку који је касније разведен, а тужени је био у браку са својом супругом који и даље траје. Њихова веза је била јавна, заједно су излазили, дружили се са пријатељима, ишли на заједничка путовања и тужила је туженог упознала са својим блиским пријатељима. Тужени су у том периоду иселио из стана у коме је живео са својом супругом и децом и преселио у стан у улици ... у ... Тужила је остала у другом стању у јулу 2020. године, са чиме је тужени био упознат али је након тога са тужиљом прекинуо контакт у новембру 2020. године пре него што се родио малолетни тужилац АА. Тужени није одржавао контакте са малолетним АА, није га виђао, нити је доприносио његовом издржавању. Тужила је запослена и остварује месечну зараду од 130.000,00 динара, живи у свом стану и осим малолетног АА нема законску обавезу да издржава друга лица. На име трошкова услуга бекситерке месечно издваја 52.000,00 динара уз додатних 10.000,00 месечно када ради суботом. Одећу и обућу за дете плаћа 18.000,00 динара, за храну месечно одвоји 30.000,00 динара, за хигијену и играчке, лекове и витамине још 30.000,00 динара. У току трудноће и након порођаја, односно у току породилског одсуства тужила је примала накнаду зараде и била је здравствено осигурана. Породила се у болници “...” у ... дана ...2021. године.

Тужени је у браку са супругом ГГ из ког брака има троје пунолетне деце, који су завршили факултете. Запослен је у Привредном друштву “...” доо ... где као консултант остварује месечну зараду у износу од 38.600,00 динара бруто, поред тога је и председник управног одбора ... и остварује месечно бруто зараду у износу од 1.075.245,00 динара. Са својом супругом ГГ тужени је 12.06.2019. године закључио и истог дана оверио пред јавним бележником Јованком Јовановић под бројем овере Опу 2087-2019 брачни уговор и споразум о деоби заједничке имовине у ком је у преамбули констатовано да су уговорне стране закључиле брак 15.03.1991. године који и даље траје, да имају заједничку и посебну имовину и да желе да своју заједничку имовину поделе тако да удео у заједничкој имовини ГГ износи 70%, удео ВВ 30%, да имовину коју стекну у току трајања брака, а након закључења овог уговора поделе, тако да свако од супружника има по 1/2. Одредбом члана 3 уговора утврђена је постојећа заједничка имовина супружника коју чине: новчана средства на рачунима који се воде код “...” а.д.

у износу од 250.000 евра, ванкњижно право на стану број ... у улици ..., ванкњижно право на гаражи у истој улици и право својине у обиму од 1/2 на двособном стану бр... у улици ... у ... Деоба заједничке имовине извршена је чланом 4 уговора на тај начин да износ од 150.000 евра на рачунима представља посебну имовину госпође ГГ, док преостали износ од 100.000 евра остаје заједничка имовина супружника, да ће право својине на стану у улици ... бр... у обиму 1/2 идеалних делова представљати посебну имовину господина ВВ. Супружници су се обавезали да и након уписа права својине на стану у улици ... и припадајућој гаражи приступе закључењу анекса овог уговора ради деобе ове имовине тако што ће предметне непокретности представљати посебну имовину госпође ГГ, а које непокретности нису предмет деобе уговора, и на исте се не примењују пропорције дефинисане одредбама члана 4 тачка 5 и 5 тачка 3 уговора. Сходно одредби члана 7 посебну имовину господина ВВ, чини право својине у обиму 1/1 идеалних делова на њиви, треће класе површине 2742 м², на катастарској парцели бр... КО ... Чланом 9 уговора је уговорена обавеза издржавања у случају развода брака, па се господин ВВ обавезао да ће по престанку брака на месечном нивоу исплаћивати госпођи ГГ, 50% целокупних месечних примања докле год остварује било какве приходе.

Према синтетизованом мишљењу Центра за социјални рад Стари Град и Центра за социјални рад Врачар, нису уочене контраиндикације за поверавање малолетног детета мајци ББ на самостално вршење родитељског права. Малолетни АА има две године, од рођења живи са мајком која се самостално старала о њему и поседује родитељске капацитете као услове за даљу бригу о детету при чему су и тужила и тужени сагласни да се дете повери мајци на самостално вршење родитељског права. До сада су изостала виђања детета са туженим, и изостала је његова иницијатива да учествује у бризи о детету, његовом одгајању и васпитавању. Не бежи од чињенице да са малолентим АА одржава контакте, за које још не зна, како би се одвијали с обзиром да није сигуран да ли је он отац детета до реализације ДНК анализе коју намерава да уради. У поступку који је вођен у одељењу центра за социјални рад мајка детета је наводила да је спремна уколико буде постојала спремност оца да омогући успостављање виђања детета и оца. Према мишљењу органа старатељства у интересу је детета да одржава и гради своје односе са оба родитеља, те да уколико постоји интересовање оца након утврђивања очинства као и његово адекватно ангажовање о бризи о детету у будућности, ове контакте треба подржати. Центар је мишљења да је неопходно у постојећој породичној ситуацији, а пре свега услед изостанка редовности виђања детета са оцем уколико дође до реализације истих убудуће, успоставе и одржавају у почетку уз присуство мајке детета у терминима на месту према међусобном договору између родитеља.

На основу исказа парничних странака и сведока, суд је у току поступка утврдио да је тужени отац малолетног тужиоца АА применом правила о терету доказивања. У току поступка услед несавесног поступања туженог није обављено ДНК вештачење на основу кога би се на несумњив начин утврдило или оспорило очинство туженог. Суд је ценио његово понашање за време трајања поступка у погледу обављања ДНК вештачења, исказ да је био у емотивној вези у спорном периоду са тужилом али да није желео породицу са њом, да није тренутно спреман али да ипак жели али не зна када да уради ДНК вештачење, а исто није изричито ни одбио већ је одлагао па му је до закључења главне расправе суд оставио могућност да обави анализу ДНК у

просторијама Медицинског факултета Института за судску медицину (сваког радног дана од 09,00 до 13,00 часова) а тужени исту није урадио због чега је суд његово понашање оценио неоправданим. Водећи рачуна о најбољем интересу детета и да дете има право да зна ко му је отац, суд је на основу исказа парничних странака и сведока саслушаних у поступку утврдио да су тужила и тужени били у емотивној вези у периоду зачећа тужиоца пре јула 2020. године што произилази из међусобно сагласних исказа и тужиле и саслушаних сведока а исто не спори ни тужени, па је због пасивног понашања и држања туженог и практично онемогућавања да се у току поступка обави ДНК вештачење утврдио на овај начин очинство.

Суд је одлучивао о питању поверавања малолетног тужиоца мајци тужилци ББ и о начину виђања малолетног тужиоца и туженог па је ценио налаз и мишљење Градског центра за социјални рад чињеницу да малолетни АА живи са мајком па је сходно одредби члана 77 став 3 Породичног закона прихватајући налаз и мишљење Центра за социјални рад Стари град из ког је утврђено да тужила поседује потребне капацитете да самостално врши родитељско право и води непосредно бригу о малолетном детету донео одлуку да је у најбољем интересу малолетног детета да се оно повери мајци на самостално вршење родитељског права и одлучио као у ставу трећем изреке који није ожалбен. У ставу четвртном изреке пресуде суд је одлучио о начину одржавања личних контаката малолетног детета са оцем полазећи такође од мишљења центра за социјални рад да је у најбољем интересу детета да одржава и гради односе са оба родитеља.

Суд је нашао да је основан тужбени захтев у погледу издржавања детета па се водећи одредбом члана 154 Породичног закона и 160 став 4 Породичног закона утврдио висину издржавања на 90.000,00 динара ценећи да тужени остварује месечно бруто зараду у износу од 1.075.245,00 динара као ... као и да у Привредном друштву "...” д.о.о., остварује месечно бруто зараду у износу од 38.600,00 динара као саветник, да тужени живи у заједничком домаћинству са супругом и двоје пунолетне деце док ћерка тужиоца такође пунолетна живи сама, па је суд нашао да су деца туженог пунолетна и да се не налазе на редовном школовању те да не постоји законска обавеза туженог да их издржава, суд је ценио чињеницу да малолетни тужилац АА живи са мајком ББ у стану који је у њеном власништву, да је она запослена и остварује зараду око 130.000,00 динара месечно па је нашао да је укупан износ средстава који је нужен за издржавање малолетног тужиоца на месечном нивоу 90.000,00 динара, а уз повремене додатне трошкове ангажовања беби ситерке у износу од 10.000,00 динара периодично и за месечно издвајање средстава потребних за летовање још око 10.000,00 динара месечно. Суд је уопштено ценећи узраст, потребе које обухватају трошкове исхране, гардеробе, потребе за књигама, играчкама, дадиљама ценећи одредбу члана 162 став 2 Породичног закона да висина издржавања не може бити већа од 50% од редовних месечних примања дужника и ценећи чињеницу животног стандарда дужника и повериоца издржавања нашао да је тужени у обавези месечно да плаћа износ од 90.000,00 од укупне месечне зараде и то почев од 28.05.2021. године као дана подношења тужбе па убудуће, приликом одлучивања о висини доприноса туженог за издржавање суд је и ценио да минимална сума издржавања у хранитељској породици износи у априлу 2023. године 42.588,00 динара. Суд је приликом одлучивања о висини суме за издржавање имао у виду и наводе туженог да је са својом садашњом супругом закључио брачни уговор и споразум о деоби заједничке имовине којим је обавезан да својој супрузи даје 50% од својих месечних примања као и да су њихова деца завршила

факултете али да имају дугове за студије који ће он као јемац морати да плати али је нашао да овакви наводи нису од утицаја на другачију одлуку суда имајући у виду одредбу члана 7 брачног уговора где је тужилац преузео обавезу да својој супрузи даје 50% укупних месечних примања уколико тек дође до развода а према наводима туженог брачна заједница туженог и његове супруге и даље траје.

Одлучујући о делу тужбеног захтева којим су тужиоци тражили да се обавезе тужени на име датог издржавања малолетног тужиоца да исплати износ од 370.000,00 динара на име свог дела обавезе издржавања суд је одбио као неоснован. Тужбеним захтевом обухваћени су трошкови на име издржавања које је сносила тужиља пре и након рођења малолетног тужиоца који се односе на куповину опреме за бебе пелене, козметику, одећу за бебе, трошкове порођаја у Клиници "...” у ... а за које је тужиља доставила доказе у виду рачуна да је исте сносила, међутим суд је применом члана 165 Породичног закона и правилима стицање без основа 210 и 218 Закона о облигационим односима нашао да је овај тужбени захтев неоснован.

Одлучујући о истакнутом предлогу за одређивање привремене мере суд је оценио да је тужени дужан да доприноси издржавању малолетног тужиоца АА 60.000,00 динара месечно почев од дана доношења решења 25.04.2023. године па до правноснажног окончања поступка све применом члана 449 Закона о извршењу и обезбеђењу.

На овако утврђено чињенично стање правилно је првостепени суд одлучио као у ставу другом изреке ожалбене пресуде утврдио да је тужени отац малолетног тужиоца АА рођеног ...2021. године имајући у виду да је тужени избегао могућност да ову сумњу отклони извођењем доказа вештачењем ДНК и да му је остављена могућност током целог судског поступка да се одазове вештачењу ради неспорног утврђивања ове чињенице а да из исказа парничних странака и сведока несумњиво произилази да је тужени био у емотивној вези са тужиљом ББ у време зачећа и да супротно није доказао. Такође правилна је одлука у погледу уређења личних односа малолетног тужиоца са туженим имајући у виду да је утврђено да је тужени отац малолетног тужиоца а да је орган старатељства нашао да је у најбољем интересу детета да се одвијају међусобни односи малолетног АА и туженог према договору родитеља.

Међутим, становиште првостепеног суда у односу на допринос туженог издржавању малолетног тужиоца се за сада не може прихватити као правилан а такође ни одлука суда којим је одбијен тужбени захтев тужиље да тужени доприноси издржавању малолетног тужиоца у периоду од његовог рођења до дана подношења тужбе.

Према члану 160 став 1 Породичног закона издржавање се одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. У ставу два наведеног члана прописано је да потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања, у ставу три да могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања. У ставу четири истог

члана прописано је да минимална сума издржавања представља суму коју као накнаду за храњенике односно за лица на породичном смештају, периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту у складу са законом. Иако се првостепени суд у образложењу побијане пресуде позвао на цитирани законски пропис, пропустио је да у потпуности примени критеријуме о одређивању издржавања предвиђене одредбом члана 160 Породичног закона од чега зависи одлука о тужбеном захтеву. Наиме, утврђивање чињеница која су од значаја за одмеравање доприноса за издржавање малолетног детета представља обавезу суда у смислу члана 205 Породичног закона који прописује истражно начело у породичним споровима. С тим у вези, првостепени суд је пропустио да применом ових релевантних критеријума утврди са једне стране појединачне месечне потребе малолетног тужиоца имајући у виду његов узраст а које се огледају у трошковима становања, одевања, исхране, хигијене, слободних активности, те колики месечни новчани износ је потребан да би се те потребе подмириле, а с друге стране непотпуно је утврдио стварне могућности туженог као дужника издржавања да доприноси издржавању малолетног тужиоца у складу са критеријумима из цитиране законске одредбе, његове приходе, здравствено стање, могућности за запослење и стицање, те имовине којом располаже због постојања обавеза да издржава друга лица, као и друге околности од значаја за висину издржавања, како би се утврдила висина доприноса за издржавање с тим да мора да се води рачуна и о могућностима мајке детета да доприноси издржавању тужиоца, као и да дете прати животни стандард својих родитеља на шта се основано указује у жалби туженог. С друге стране треба утврдити стварне приходе које мајка малолетног тужиоца остварује као и расходе које има, њене могућности те реалне потребе малолетног тужиоца које родитељи у складу са својим стварним могућностима могу да подмире. Имајући у виду наведено за сада се не може прихватити као правилна оцена да је тужени у могућности да доприноси издржавању у износу на који је обавезан овом пресудом па је у побијаном делу пресуда укинута и предмет се враћа на поновно суђење.

Нејасни су разлози које је суд дао а односе се на трошкове које је тужиља имала за куповину основних потреба које је малолетни тужилац имао пре и непосредно након рођења детета, а то су опрема за новорођенче, средства за хигијену, трошкови порођаја, имајући у виду да је утврђено да је тужени отац малолетног тужиоца и да није учествовао у издржавању детета од рођења а родитељи су дужни од рођења да издржавају своју децу. Суд ће утврдити које је трошкове имала тужиља ББ приликом набављања основних потреба за малолетног тужиоца у смислу кревета, пелена, гардеробе и нужних ствари за опремање новорођенчета, трошкова на име ангажовања медицинских сестара око помоћи детета ако су били нужни узимајући у обзир висину уобичајених трошкова за ове потребе а посебно ће ценити захтев који се односи на порођај у приватној установи да ли је исти био нужан уколико је тужиља у тренутку порођаја била здравствено осигурана и имала могућност да се породи у државној болници те да ли се овде ради о регресном потраживању.

У поновном поступку првостепени суд ће поступити по примедбама тако што ће употпунити чињенични основ извођењем потребних доказа и након што правилно и потпуно утврди чињенично стање и правилном применом материјалног права донеће одлуку о тужбеном захтеву тужилаца и за своју одлуку дати јасне и потпуне разлоге.

Преиначена је одлука у погледу висине доприноса издржавања туженог према малолетном тужиоцу одређена привременом мером суда у износу од 60.000,00 динара, јер овај суд налази да у овом тренутку овај износ представља превисоко постављен износ имајући у виду да још увек нису утврђене потребе малолетног тужиоца, који је здраво дете ниског календраског узраста, па суд налази да је у овом тренутку правичан износ 40.000,00 динара који штити интерес и потребе мал. тужиоца, а неће угрозити егзистенцију туженог.

Укинута је и одлука о трошковима поступка јер иста зависи од коначног исхода спора.

Из наведених разлога применом члана 390 Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу првом изреке, применом чл. 391 и 392 истог закона као у ставу другом изреке, применом чл 401 тачка 3 ЗПП као у ставу 3 изреке ове пресуде а све у вези члана 202 Породичног закона.

**Председник већа-судија
Весна Целетовић Цуцић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић